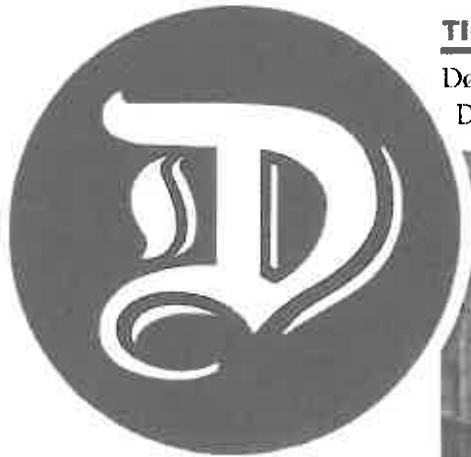

Viktig kampsak for familien, foreldreretten og vår folkefrihet

Les om barnevernsaken i Iveland på side 3 m.fl.

GRUNNLAGT 1919

DAGEN

29.05.18

Nummer 119 | årgang 100 | www.dagen.no

TIRSDAGENS ORD

Matt 28,19

Døp dem til Faderens og Sønnens og
Den hellige ånds navn

Tar bibel-
tekstene
ut på gata 14-15

**Gi din
gave til
støtte for
saken du
også.**

**Konto nr.
3000.37.32335**

Tlf.: 982 99711

Politiet hentet barna deres

En familie på Sorlandet går
rettens vei for å avklare om barn
kan hentes inn til hemmelige avhør.
På seks år er antallet avhør av barn
tredoblet i Agder politidistrikt.

Innhold

- 1. Iveland kommune og Barnevernet s. 3**
- 2. Til rettssak mot hemmelig barneavhør s. 4**
- 3. Ekspertise utav kontroll s. 6**
- 4. Barnevernet er blitt en familiekontrollør s. 8**
- 5. Politi og barnevern kommer på døra s. 10**
- 7. Grunnlag for mistanke - - - s. 12**
- 8. Klikk deg inn på "Når barn må på sykehus" -
EKKO - NRK P2—3. okt. 2017**

Iveland Familievern

v. Olav Nilsen, Skisland 38, 4715 ØVREBØ

Til samtlige husstander og politikere i Iveland kommune

04.06.2018

IVELAND KOMMUNE OG BARNEVERNET

Avisa Dagen trykket i uke 22 en rekke artikler om Barnevernet.

Disse følger på de neste sidene:

Avisen har valgt å anonymisere de familiene som omhandles, og nevner heller ikke hvilken kommune det dreier seg om. Til opplysning omhandler alle sakene Iveland kommune og Midt-Agder Barnevern, og med utgangspunkt i meldinger sendt fra det som tidligere ble kalt for Vatnestrøm Oppvekstsenter, samt Skaiå Barnehage. I tillegg har det kommet en del anonyme meldinger som ikke kan identifiseres.

Som det fremgår ønsker den første familien som omtales å gå rettens vei for å avklare lovligheten av de tiltak og aksjoner som er gjennomført, og rettssaken er berammet i Kristiansand Tingrett 8. og 9.august.

Det er omfattende kostnader knyttet til en slik rettssak, og du som ønsker å støtte familien i deres sak kan gjøre dette ved å overføre en gave til konto **3000.37.32335**.

I forbindelse med de sakene som er omtalt i dette vedlegget, og andre tilsvarende barnevernssaker vi har fått kjennskap til i vår kommune, har vi etablert en forening kalt «**Iveland Familievern**». Du finner den også på Facebook som en lukket gruppe, og kan melde deg inn der om du har behov for det.

Vi ønsker at denne foreningen skal være en støttegruppe for familier og pårørende som opplever at kommunens instanser og barnevernet kobles inn på en uønsket, uheldig eller problematisk måte.

Vi ønsker at flest mulig saker kommer opp i dagen, og gjøres kjent for våre politikere – lokalt og sentralt- slik at vi kan få på plass nødvendige endringer av dagens system og praksis. Det er viktig å understreke at vi ikke er ute etter å «ta noen», men å rette søkelyset mot en barnevernstjeneste som er etter vårt syn er kommet helt ut av både juridisk og politisk kontroll, og der Iveland kommune slik vi opplever det i flere saker har håndtert disse på en svært uheldig måte. Det fremgår av vedlagte artikler hva vi legger i dette.

Iveland kommune har gående et prosjekt som heter «**Trygg Tidlig**», og som de har fått mye anerkjennelse for. Det er et uttrykk som heter «når det gode blir det bestes fiende». Så lenge barnevernstjenesten fungerer som i dag, er vi redd for at dette programmet satt i system kan gjøre mer skade enn nytte. Vi vil derfor oppfordre alle familier på Iveland til å sette seg godt inn i hva dette går ut på, og hva det kan medføre før de benytter seg av et slikt tilbud.

Før ytterligere info, kontakt oss gjerne på telefon 982 99711, eller mail:

kbnilsen@hotmail.com

Med vennlig hilsen For Iveland Familievern

Olav Nilsen

Til rettssak mot hemmelig barneavhør

Dagen 29.5. 2018

I et hus i Agder bor en familie på fem. Av hensyn til barna har Dagen valgt å anonymisere familien.

På plenen i hagen står en trampoline med tilhørende rutsjebane. Her er bålpanne, en sandkasse full av leker, et stort hønsehus og et mindre kaninbur. Alt sammen vitner om en aktiv familie.

Men 5. april i fjor gikk familien, som er fra et land i Vest-Europa men har bodd en rekke år i Norge, fra å være en vanlig trebarnsfamilie til å bli en familie i barnevernets, politiets og bygdas søkelys.

Om morgenen leverte ekteparet de tre barna sine på skole og barnehage som vanlig. Barna ble imidlertid sendt videre til avhør på statens barnehus i Kristiansand etter en planlagt og hemmeligholdt aksjon.

Saken begynte da det kom en bekymringsmelding fra barnehagen til barnevernstjenesten vedrørende ett av barna som skal ha fortalt at pappa slo mamma og at også barnet ble slått. Barnehagen rapporterte om tegn som kunne tyde på vold og seksuelt misbruk, samt at begge barna i familien hadde emosjonelle og sosiale vansker.

Barnevernet har senere avsluttet saken og politiet har henlagt den på grunn av bevisets stilling.

– Et sjokk

Onsdagen i april har etset seg inn i minnet til far i familien. To politibiler og fire politibetjenter kom på døra hjemme hos han i nitiden om morgenen og fraktet ham til avhør i Vennesla.

Da han etter hvert fikk vite at han ble hentet på grunn av mistanke om vold i hjemmet, reagerte han kraftig.

– Det var et sjokk, sier han.

Familiens advokat, Erik Bryn Tvedt ved advokatkontoret Sandefjord, sier til Dagen at de saksøker staten for å fastsette en grense for når barnevernet kan gripe inn overfor barn og ta dem med til avhør og undersøkelser uten avtale med foreldre.

* Saksøkerne mener straffeprosesslovens § 239, om

tilrettelagt avhør, ikke gir hjemmel for å ta barn ut av skole og barnehage for avhør.

* De mener Norge ikke har etablert prinsipper for når man kan fjerne et barn fra familien og konfrontere det i barneavhør med spørsmål om familien. De anfører at manglende lovhjemmel er i seg selv et brudd på Den europeiske menneskerettskonvensjon (EMK) artikkel 8 som sier at enhver har rett til respekt for sitt privatliv og familieliv, sitt hjem og sin korrespondanse.

* De mener videre at den frihetsberøvelse barna var utsatt for i flere timer kan bryte med EMK artikkel 5 som omhandler retten til frihet og sikkerhet.

* De mener at barna på en skremmende måte ble utsatt for avhør uten grunn og uten at de har fått med seg foreldrene som trygghetspersoner. De viser videre til «minste inngreps prinsipp» som innebærer at en i hovedsak alltid skal vurdere de mildeste tiltakene først (forholdsmessighetsprinsipp for barnevernsretten).

Ekteparet spør om hvorfor ikke barnehagen fant det relevant å ta opp disse forholdene med dem først. De vil også ha svar på med hvilken hjemmel barnets uttalelser kan begrunne at også de andre barna ble tatt inn til avhør.

Sivil rettssak er berammet til 8. og 9. august i Kristiansand tingrett.

– **Må ha lav terskel**

Riksadvokaten har tidligere fått spørsmål om politiet, uten samtykke fra forelder eller verge, har tilstrek-

kelig klar lovhjemmel for selve avhøringen og transporten av et barn til tilrettelagt avhør. Det viser et brev fra Riksadvokaten til Justis- og beredskapsdepartementet i oktober 2017. Riksadvokaten slutter seg til direktoratets anmodning om at **hjemmelgrunnlaget blir klarlagt.**

I et brev fra Hordaland Statsadvokatembeter til Riksadvokaten i september i fjor vises det til at det gjennomføres stadig flere tilrettelagte avhør: «Om en skal reagere på noe, må det være at det gjennomføres tilrettelagte avhør i alle saker der det fremmes slik bekymringsmelding fra skole eller barnehage. Terskelen for å fremme slik bekymringsmelding synes å være veldig lav, og altså lavere enn før».

Advokatfullmektig Henrik Vaaler hos Regjeringsadvokaten representerer staten ved Barne- og likestillingsdepartementet i saken. Han opplyser til Dagen at staten er av den oppfatning at det i denne saken ikke foreligger en krenkelse av menneskerettskonvensjonens bestemmelse om retten til familieliv, og at det heller ikke foreligger grunnlag for ertatning.

På generelt grunnlag uttaler Vaaler:

Foreldrenes rettigheter må holdes opp mot statens plikt til å beskytte barn mot vold og overgrep. Når det rapporteres om vold eller overgrep på mot barn, "må barnevernet ha en lav terskel for å igangsette undersøkelser og heller være føre var. Det følger av rettspraksis fra Den europeiske menneskerettsdomstol at det skal en del til for at det iverksettes en undersøkelsessak til familielivet.

Vaaler viser til at barnevernet har en plikt til å foreta undersøkelser dersom det er rimelig grunn til å tro at det foreligger forhold som kan gi grunnlag for tiltak etter barnevernloven.

- Det er viktig å ta det barna sier alvorlig, sier han.

Mistanke om vold.

Mor i familien var på jobb i kommunen da hun ble hentet av politiet. På lensmannskontoret ble hun orientert om at barnevernet hadde anmeldt far for vold. Hun fikk generelle spørsmål om sitt forhold til ekte mannen og barna, blant annet om hvordan han opptrådte når han var sint. Mot slutten av avhøret dreide spørsmålene seg om seksuelle overgrep og hvorvidt hun trodde mannen hadde foregrepet seg mot datteren deres.

- Jeg sa at hvis de trodde det, måtte de bare ta en legeundersøkelse av barnet. Det ville vise at far ikke hadde gjort noe.

Mor forteller at politikvinnen fikk navnet på fastlegen deres og at hun ga samtykke til undersøkelsen. Deretter kom to kvinner fra Midt-Agder Barnevernstjeneste for å stille henne spørsmål.

Rett før politiaksjonene mot foreldrene, ble de tre barna i familien kjørt i tre ulike biler til Barnehuset i Kristiansand for avhør med hver sin voksenperson med seg. Ifølge prosesskriv til Kristiansand Tingrett fra advokat Bryn Tvedt tok det lengste barneavhøret fire timer inkludert pauser.

«Er dette forsvarlig», spør advokaten i prosesskrivet.

I firetiden om ettermiddagen fikk foreldrene beskjed om at de ville få med seg barna hjem, og en time etter ble de fem gjenforenet og kunne ta fatt på

hjemveien.

Få sikre tegn

Ifølge prosesskrivet forsøkte en av representantene fra barnevernet og en ansatt fra barnehagen på et senere tidspunkt å ta med seg barnet i en bil for å gjennomføre en ekstra legeundersøkelse.

Foreldrene forteller at jenta satte seg så kraftig i mot at det ikke lot seg gjøre å få henne inn i bilen frivillig.

Om dette skriver advokaten i prosesskrivet: «Igen en ulovlig handling fra barnevernet egnet til å skremme foreldre og barn».

Dagen har fått tilgang til resultatene etter undersøkelsen fra Sørlandet sykehus, gjennomført med mor til stede. Her var det ingen funn som tydet på

Hvis du vil skade noen, så ring barnevernet eller sender en bekymringsmelding Far 34.

fysiske eller seksuelle overgrep. Le-gen som gjennomførte undersøkelsen presiserer at selv om undersøkelsen ble vurdert som normal kan det ikke utelukkes at det har funnet sted vold eller seksuelle overgrep.

Ifølge «Svikt og svik», en gjennomgang av saker som omhandler barn som har vært utsatt for vold og seksu-

elle overgrep, er det få enkeltstående sikre tegn på at barn har vært utsatt for vold eller overgrep. Noen

fysiske tegn som gir sterk grunn til mistanke er blåmerker på ulike steder på kroppen. Fysiske tegn på seksuelle overgrep kan være sårhet og smerter i underlivet og gjentatte urinveisinfeksjoner.

Foreldrene tilbakeviser på det sterkeste at det skal være vold i familien. I et 12-siders dokument, som Dagen har mottatt kopi av, har de fortalt om sitt møte med norsk barnevern. Skrivet ble sendt samtlige politikere i kommunene som blir dekket av Midt-Agder Barnevernstjeneste. De forteller at det ble gjort for å gi en første-håndskjennskap til saken slik familien opplevde den.

Far håper på en «systemendring» i barnevernet.

Hvis du vil skade noen, så ringer du barnevernet eller sender en bekymringsmelding, sier han. - Alt er ødelagt for oss her. Vi har mistet venner og barn får ikke leke med våre unger.

Fra avisen Dagen

BARNEVERN

Fakta

Loven krever at hver kommune har minst én person med ansvar for barnevernet.

Når en sak meldes til barnevernet skal meldingen snarest, og senest innen en uke, gjennomgås for vurdering om en undersøkelse skal iverksettes.

Finner barnevernstjenesten at meldingens innhold ikke gir grunnlag for videre undersøkelse etter barnevernloven, skal meldingen henlegges.

Dersom det er rimelig grunn til å anta at det foreligger forhold som kan gi grunn til tiltak, skal det snarest og senest innen tre måneder, foretas en nærmere undersøkelse av meldingens innhold.

KILDE: Barnevernloven

BARNEVERN: Olav Nilsen (59) har blitt kontaktet av fire familier som opplever at barnevernet har behandlet dem uriktig.

▲ Børst Gøthens ■ Børst Gøthens ■ Børst Gøthens

- En ekspertise helt ute av kontroll

- Barnevernet kan fatte administrative hastevetakt uten juridisk behandling i forkant. Dette er den såkalte rettsstaten Norge, sier Olav Nilsen. Han er rådgiver i Vennesla kommune og kirkeverge i Bygland i Aust-Agder og kjenner ekteparet fra Sørlandet som går til rettssak mot staten.

På begynnelsen av 1990-tallet opplevde gode venner av Olav Nilsen og kona at barna deres ble hentet av barnevernet. Siden da har problematikken engasjert han. For et par år siden skrev han et lite debattinnlegg i Vennesla Tidende som resulterte i store avisoppslag om saken slik han opplevde den 25 år tidligere.

Prinsipiell sak

Innlegget førte til at han har fått mange henvendelser fra familier som opplever seg urettmessig behandlet av barnevernet.

På litt over ett år har Olav Nilsen blitt kontaktet av fire familier. Tre av tilfellene gjelder mistanke om overgrep, mens den fjerde gjelder mistanke om omsorgssvikt. Familiene opplever at barnevernet har behandlet dem uriktig. Alle sakene er senere blitt avsluttet og henlagt.

- Det er blitt gjennomført dramatiske aksjoner der barn er tatt til avhør på Barnehuset i Kristiansand uten at foreldrene har visst om det eller blitt orientert om hvor de befinner seg. Foreldrene er blitt tatt med til avhør hos politiet. Kan noen forestille seg den angst og dramatik som medfører, spør han. Mest tid og krefter har Olav Nilsen brukt på familien som nå går til rettssak.

- Vi har valgt å gå videre med den og vil prøve rettslig hvor de juridiske rettighetene er for barn og foreldre. Vi vil vite hvor langt det offentlige kan gripe inn på - etter vårt syn - spinkelt grunnlag, sier han om sivilsaken.

Nilsen er urolig for hva barnevernets og politiets handlinger gjør med familiene:

- Barn får varige traumer. Foreldre sitter igjen skrekkslagne. Det utløses mekanismer lokalt: foreldre stemples som overgripere, ingen vil leke med barna lenger.

«Rykter»

Da 59-åringen leste rapportene som omhandlet familien, reagerte han på at det var så mye sladder og rykter. Han viser til at det i en bekymringsmelding nevnes at barnehagen har hørt via en nabo at det er fester hjemme hos ekteparet mens barna er til stede. Det ble også hevdet at det hadde vært folk påvirket av alkohol inne på rommene til barna mens de sov, noe foreldrene har avvist.

- Hele systemet slik det nå fungerer, utløser de mest primitive mekanismer hos mennesker. Det er helt horribelt, sier Nilsen.

Han tror også det slår negativt ut for den utenlandske familien at de er mer direkte i talemåten enn det som er vanlig der de har bosatt seg.

- Her i Agder går folk rundt grøten, er forsiktige og uttrykker ikke så mye følelser. Det kan ligge skepsis i kulturen overfor dem som er av en annen nasjonalitet.

Nilsen mener kampen han har engasjert seg i er av ideologisk, men også juridisk art.

- En møter en ekspertise i denne sektoren som er kommet helt ute av kontroll. Barnevernet kan gjøre akkurat som de vil. De kan gå inn i et hvilket som helst hjem og ta barn.

- Barnevernet presiserer selv at de (og andre) anmelder til politiet og at det er politiet som aksjonerer?

- Politiet aksjonerer i samråd med barnevernet. Mitt generelle inntrykk er at barnevernets folk er med under hele aksjonen.

- Må kvalitetssikre bedre

- Sett i forhold til den nød som et barn som faktisk er utsatt for vold og seksuelle overgrep må lide, er ikke belastningen som barnevernet og politiet utsetter familien for liten, tross alt?

- Med utgangspunkt i denne saken og tilsvarende saker som jeg har vært borte i, vil jeg si at barnevern og politi må kvalitetssikre atskillig bedre før de går til aksjon. Der det er reelt, skal de gripe inn.

- Mange familier har betrodd seg til deg om sitt møte med barnevernet. Har du noen gang tvilt på historiene deres?

- Jeg ønsker at mitt utgangspunkt når jeg møter folk

skal være at de er uskyldige til det motsatte er bevist. Så leser jeg rapporter og påstander som går mot hverandre og da blir det en avveining hvem en skal tro på. I sakene jeg har vært i berøring med har dokumentasjonen vært svært tynn.

– Hva tror du ligger bak at barnevernet anmeldte og politiet aksjonerte?

– Tanken som ligger bak er selvfølgelig at de vil avsløre saker der det virkelig skjer vold og overgrep. Men at hensikten skal hellige middelet, er skremmende.

Rettsikkerhet

Den kommuneansatte 59-åringen engasjerer seg i barnevernsakene som privatperson, på frivillig basis. Han har invitert venner og bekjente til å spleise på utgiftene til rettssaken og har foreløpig fått inn

45.000 kroner.

Det er snakk om at Olav Nilsen skal få formell status som **ekteparets talsmann** med rett til å være til stede under hele rettssaken. Det er han med på:

– Jeg vil gjerne følge saken fra A til Å og se hvordan dette fungerer, sier han.

bildetekst:

– **MÅ KVALITETSSIKRE:** – Med utgangspunkt i denne saken og tilsvarende saker som jeg har vært borte i, vil jeg si at barnevern og politi må kvalitets-sikre atskillig bedre før de går til aksjon, sier Olav Nilsen (59). Han har engasjert seg sterkt i saken til familien fra Vest-Europa som nå går rettens vei hvor grensen går for at man kan hente inn barn til avhør uten at foreldrene får vite om det.

Fra avisen Dagen

– **MÅ KVALITETSSIKRE:** Kommuneansatte Olav Nilsen engasjerer seg i barnevernsakene som privatperson, på frivillig basis. Det er snakk om at Olav Nilsen skal få formell status som ekteparets talsmann med rett til å være til stede under hele rettssaken. Det er han med på: – Jeg vil gjerne følge saken fra A til Å og se hvordan dette fungerer, sier han.

8

NYHET

TIRSDAG 29. MAI 2018

BARNEVERN: Der mor eller far er mistenkt for vold mot barna, skjer barneavhør uten at foreldrene vet det. – De skal ikke få mulighet til å instruere eller true barna, sier påtaleleder i Agder politidistrikt.

✉ Birgit Opheim birgit.opheim@dagen.no BirgitOpheim

Mangedobling av barneavhør hos politiet

For seks år siden var det 142 tilrettelagte avhør av barn i Agder politidistrikt årlig. I fjor var tallet 440. Det er politiet godt fornøyd med.

– Det er en god utvikling, sier Terje Kaddeberg Skaar, påtaleleder i Agder politidistrikt.

Skaar sier politiet i mye større grad enn før har sett fokus på overgrep mot barn.

– Dette er en ønsket, politisk styrt utvikling. Tallet viser at politiet har fulgt opp signalene som er kommet ovenfra, sier påtalelederen.

LAV TERSKEL
I et brev fra Hordaland Statsad-

de skal foreta avhør. Noen ganger er avhørene det første etterforskningskritt i saken. Det vurderes fra sak til sak.

– Men når du sier at tilrettelagt avhør kan være det første etterforskningskritt i saken, er ikke det ensbetydende med at dere ikke foretar selvstendig vurdering av saken som da kunne ha dokumentert om det er nødvendig å velge barneavhør?

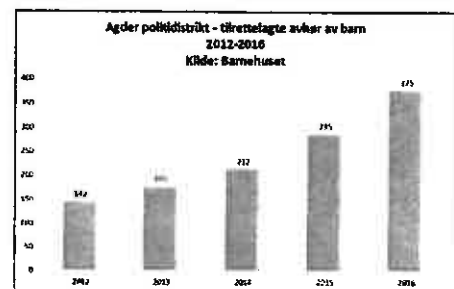
– Nei. Politiet mottar en anmeldelse fra barnevernet og vurderer det som står i den og i grunnlagsmaterialet som følger med. Vi velger deretter om vi skal ta andre etterforskningskritt enn å foreta

grunnlag. De resulterer i unødvendige tilrettelagte avhør av barn og politiavhør av foreldre som setter vonde spor?

– Når vi får inn en sak, prøver vi å ta en vurdering av den. Noen ganger er sakene så godt dokumentert at vi går rett på avhør av barn. Andre ganger er de ikke det, og vi tar andre etterforskningskritt selv.

– Møter dere alltid opp hos foreldrene med politibil når dere gjennomfører politiaksjon?

– Ikke nødvendigvis. Det er ikke et generelt svar på det. Det kommer an på hvem som skal pågripe dem. Etterforskerne pleier

STIGNING: Statistikk fra Agder politidistrikt viser en kraftig stigning i antall avhør av barn i perioden 2013-2017.

Kilde: Agder politidistrikt / Barnehuset i Kristiansand

Barnevernet er blitt familie-kontrollører

Barnevern: Den tidligere menneskerettighetsjuristen Gro Hillestad Thune vil gjøre barnevernet til en ren hjelpeinstans.

Den tidligere menneskerettighetsjuristen Gro Hillestad Thune får stadig henvendelser fra forvitte mennesker som er i kontakt med barnevernet og ber henne om hjelp. Hun er opptatt av at problematiske sider ved barnevernets praksis skal belyses rettslig, på prinsipielt grunnlag, og har anbefalt ekteparet på Sørlandet å gå til retts sak. (Se fakta).

– For meg er det et stort tankekors at ansatte i et offentlig hjelpeapparat med oppgave å ivareta barnets beste, skal behandle unger så røft og brutalt. Tenker de ikke på hvor lett det er å påføre slike små mennesker varige traumer, spør hun.

På midten av 70-tallet, da hun var ung jurist på Nesodden, ringte Hillestad Thune lensmannen i Follo. Hun trengte hjelp til å hente en gutt som en far hadde tatt med seg på hytta i strid med gjeldende samværsavtaler.

– Da sa han til meg: «Kjære fru advokat. Så lenge jeg er lensmann i Follo blir ikke barn i mitt distrikt hentet med makt».

Erfaringen satte dype spor.

– Antagelig hadde vi gjort dette barnet en bjørnetjeneste hvis forespørselen til lensmannen var blitt oppfylt og han hadde blitt røsket fra far til mor. Er det noen som tenker sånn nå? spør hun.

– Fravær av forsvarlig rettsvern

– Hva mener du er kjernen i saken som ekteparet nå vil ha for retten?

– Deres erfaring er et eksempel på fraværet av forsvarlig rettsvern i første fase av enhver barnevernssak i Norge. Det handler om hvordan samfunnet gjennom regler og praksis har lagt til rette for at barnevernet har fri tilgang til familier og barn når som helst og hvor som helst, ut fra sin egen vurdering, sier hun.

Hillestad Thune presiserer at hun har full forstå-

else for at barn som har det vanskelig trenger hjelp, men hun reagerer på at det mangler en klageinstans, et sted å gå dersom behandlingen virker urimelig.

– For barnevernet er hjemmet terskelfritt. De kan ringe politiet, som ikke foretar noen selvstendig vurdering av om det er nødvendig, før de setter i gang en aksjon. Politiet blir barnevernets forlengede arm.

Dette er tidligere i denne artikkelserien avvist av påtaleleder Terje Kaddeberg Skaar i Agder politidistrikt.

– Du har ikke tillit til at barnevernet bruker de tre månedene de har til å undersøke saken på en god måte?

– Nei, dessverre ser jeg gang på gang eksempler på det motsatte. Det er noe med rammebetingelsene, arbeidspresset, holdningene. Etter mitt syn er det et helt uforsvarlig system som legger opp til at all form for bekymring rundt barn som er litt vanskelige på skolen, barn som forteller rare ting i barnehagen, eller som naboen klager over, skal kanaliseres inn i en lukket boks i kommunen og avgjøres der.

Juristen synes ikke det er grunn til å skylde på barnevernet.

– Det er ene og alene samfunnets ansvar at barnevernet gis oppgaver og utfordringer som det er umulig å møte på en god måte på et lukket kontor. Systemet har utviklet seg feil. I stedet for å være hjelpere som spør hva du trenger hjelp til – avlastning, å vaske gulv, få barna av gårde på skolen – slik tenkningen var i det gamle barnevernet, er de i dag blitt familiekontrollører med vide fullmakter til å bruke tvang og makt, uten effektiv kontroll med at makten brukes fornuftig. Systemet skjærer i øynene på en menneskerettsjurist, utbryter Hillestad Thune.

– Hvordan hadde du ønsket å se barnevernet organisert?

– Jeg vil gjøre barnevernet til en ren hjelpeinstans. Tvangshjemlene vil jeg overføre til et overordnet organ med bred kompetanse, erfarne og ansvarlige medarbeidere som kan sørge for effektiv og ikke minst tidlig hjelp til barn som virkelig har det vondt og vanskelig hjemme.

Barnas riddere

75-åringen, med bakgrunn i Arbeiderpartiet, anmerker at det er viktig å få belyst den første fasen i barnevernsakene «i åpne rom».

– Derfor er saken til ekteparet viktig, sier hun.

– Har du tro på at de kan få gjenomslag i retten?

– Det kan jeg ikke svare på.

Det er ingen lang tradisjon for å behandle men-

neskerettsaker i norske domstoler. Skjønnsmessige bestemmelser skal tolkes: hva er respekt, hva er et uproporsjonalt inngrep. Det er ikke mye rettspraksis som hjelper en dommer her, men det eksisterer mye fra Menneskerettsdomstolen i Strasbourg.

Hun kommer tilbake til barnevernet:

– Barnevernet skal være barnas riddere. Hvis huset brenner, må barn bæres ut. Hvis ikke, må situasjonen håndteres på en annen måte. Ofte tar man brannmannsløftet «for sikkerhets skyld» med de store belastningene som det er for barn.

Hillestad Thune tror den problematiske dobbeltrollen de ansatte i barnevernet har, er underdiskutert.

– De skal være hjelpere, men har samtidig vide tvangsfullmakter i lomma. For meg er det helt uforståelig at det er mulig å kombinere slike roller i en person.

– Nulltoleranse mot vold

Elisabeth Backe-Hansen, barnevernforsker ved NOVA, Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring, synes Gro Hillestad Thune tar litt hardt i.

– Det er ingen som er interessert i å gripe inn på tynt grunnlag, sier hun.

– Dagens nulltoleranse mot vold og overgrep mot barn kan nok ha ført til at alle, også barnevernet overreagerer i noen situasjoner. Det

store spørsmålet

er når det er riktig å gripe inn

med tvangstiltak.

Og da må

det også være

mulig å beskytte

barn gjennom å

snakke med dem

uten at foreldrene

vet det. Alle

er enige om at

det er berettiget i

noen saker, men

det er vanskelig

å få konkretisert

hvordan sakene

da skal se ut.

Den kritikken

rammer også

Gro Hillestad Thune, sier Backe-Hansen.

Derfor er også hun glad for den kommende rettsaken.

Forskeren ønsker, som Hillestad Thune, å gjøre barnevernet til en hjelpeinstans.

– Men kollegene mine sier at da flytter man bare på problemene, men jeg er enig i at det er schizofrent både å være hjelper og kontrollør. Det er ikke lett. Det er faktisk forferdelig vanskelig.

Les intervju med ekteparet som går til rettsak, barnevern og politi i tirsdagsavisen eller på dagen.no. Les intervju med Olav Nilsen, venn av familien, som har engasjert seg i saken i gårsdagens avis eller på dagen.no.

Fra avisen Dagen

– Brutal behandling av barn

● Menneskerettsjuristen Gro Hillestad Thune mener barnevernet må bli en ren hjelpeinstans.

6-2

Politi og barnevern kommer på døra

I februar i år var det fire år siden barnevernet kom på gårdsplassen til «Anna» (47) og «Isak» (54) i Agder. Ekteparet er anonymisert av hensyn til barna og har fått fiktive navn.

Anna husker opplevelsen godt. Det var tidlig om morgenen, klokken var rundt åtte. Hun hadde moren på besøk og minstejenta hjemme da hun kikket ut av vinduet. Utenfor stod to politibetjenter og tre personer fra barnevernet.

– De sa at de var kommet for å hente meg, sier Anna.

Formelt skriv

Familien kom til Norge i 2001. De var uenige i innføringen av euroen og ønsket seg bort fra hjemlandet. Norge fremstod som et enkelt og naturlig valg, og ekteparet tok etter hvert steget fullt ut og ble norske statsborgere i 2008.

Isak har nå fast jobb på fabrikk, og Anna er hjemmeværende.

Da Anna så representantene fra politi og barnevern, svarte hun at de måtte ha kommet feil.

– Da viste de meg en pågripelsesordre med navnet mitt på, forteller hun.

Fembarnsmoren forklarte at hun måtte si i fra til sin mor at hun snart ville komme tilbake.

– Da sa de at det ikke ville bli snart. Det ville ta hele dagen.

Omsider fikk hun greie på hva slags ærend gjestene hadde: Hun hadde vært voldelig mot en av sine nærmeste.

– «Men, hva har jeg gjort», spurte jeg.

Hun fikk som svar at hun kunne være rolig fordi barna var blitt hentet til avhør, og at mannen også var på vei.

Anna ble ikke beroliget.

Fysisk avstraffelse

Hun ble kjørt til det nærmeste lensmannskontoret for avhør, mens Isak ble avhørt på politihuset i Kristiansand. De yngste barna ble tatt med til barnehuset i byen.

Det kom etter hvert frem at årsaken til at foreldrene var anmeldt, var at skolen hadde mistanke om at foreldrene brukte fysisk avstraffelse på barna.

Barnevernet kom på skolen flere ganger for samtale med barna, uten at foreldrene i familien visste om det.

Politiaksjonen fant sted 18. februar i 2014.

Hele familien ble avhørt. De to eldste barna var over 16 og ble innkalt som vitner.

Foreldrene ble spurt om hvilken oppdragertradisjon de hadde og bekreftet det samme:

– Vi sa at hvis vi irettesatte barna våre og det ikke førte til noe, så fikk de klaps på hånda eller på bakken.

De presiserte at de alltid snakket med barna først. Etter politiavhør var det barnevernets tur. Deretter fikk familien reise hjem.

Barnevern: Et tysk-norsk ektepar fikk velge mellom hver sin bot på 6000 kroner eller to uker i fengsel for å ha klapset barna sine.

– Deppa

Anna forteller at de fikk velge mellom å betale bøtene på totalt 12.000 kroner eller et fengselsopphold på 14 dager.

For Anna var valget enkelt:

– Jeg sa at barna aldri i livet skulle måtte fortelle at pappa sitter i fengsel.

De delte opp boten og betalte den i månedlige avdrag til innkrevingsentralen.

Familien tok politiaksjonen tungt.

– Alle var deppa etter vi kom hjem, forteller Anna.

Dagen derpå tok hun kontakt med skolen og ba om en samtale. Verken Anna eller Isak hadde lyst til å sende barna tilbake til skolen.

– Vi hadde jo kjent lærere og rektor i flere år, sier Anna.

– For oss var det viktig å snakke med dem om det som var skjedd, legger ektemannen til.

Tok to år

Dagen spør om hva opplevelsen har gjort med familien.

– Vi var sjokkert alle sammen og slet på hver vår måte i lang tid etterpå, sier Anna, og forteller at to av medlemmene i familien umiddelbart fikk nervesmerter og eksem.

– Tanken kom om at vi måtte flytte herfra, men den var ikke så alvorlig. Vi syntes bare at det var skremmende at noe sånt kunne skje.

Fembarnsmoren forteller at familien søkte sin trøst i troen på Jesus.

Det tok Anna to år å kunne fortelle om hva de hadde opplevd uten å begynne å gråte. Hun ble stresset hver gang ett av barna falt og slo seg, og ringte straks til læreren for å fortelle om hva som hadde skjedd og hvorfor barna hadde sår eller skrammer.

– Jeg tenkte til slutt at jeg ikke kunne leve slik.

– Ikke i affekt

Ekteparet har mottatt en beklagelse fra skolen for at saken «har fått slike dramatiske følger» for dem. I brevet skriver skolen at de har lært, og tar til etterretning at presisjonsnivået i slike saker må være høyt og kvalitetssikres.

Samtidig fastholder skolen at de handlet rett da de sendte bekymringsmelding, og viser til at plikten til å melde bekymring til barnevernet er blitt skjerpet de siste årene for alle ansatte i en kommune.

Ifølge Bufdir er meldeplikten nedfelt blant annet i opplæringsloven. Ved mistanke om at barnet blir mishandlet etter utsatt for andre

former for alvorlig omsorgssvikt (...), har offentlige myndigheter og visse yrkesgrupper plikt til å melde i fra til barnevernet uten samtykke fra foreldrene.

De to underskriverne avslutter brevet fra skolen med at foreldrene og barna i familien «har skolens fulle tillit».

– Virker trygge

Barnevernet, som senere henla saken, skrev i sin vurdering og konklusjon:

«Sett bort i fra deres oppdragerstil vedrørende fysisk avstraffelse, opplever barneverntjenesten mor og far som gode omsorgsutøvere, som har sunne verdier og holdninger. De vurderes som engasjerte og støttende overfor barna. Barneverntjenesten vurderer at barna blir møtt på en utviklingsfremmende måte hjemme, og virker trygge i samspillet med mor og far.»

Anna forteller at hun i avhør straks innrømmet å ha gjort noe galt da hun forstod hva som var loven i Norge. Ektemannen var ikke like snar til å komme med innrømmelser.

– **Jeg fortalte at vi var troende**, og at det står at den som den som elsker sin sønn formaner ham sent og tidlig, sier Isak. Han legger vekt på at han presiserte at de ikke klapset i affekt eller av motvilje.

Begge forteller Dagen at de nå ikke lenger klapper barna.

Fra avisen Dagen

§4-3 BARNEVERNLOVEN

Fakta

Paragrafen gir barnevernet rett og plikt til å foreta undersøkelser dersom det er rimelig grunn til å anta at det foreligger forhold som kan gi grunnlag for tiltak.

Ifølge loven skal undersøkelsen gjennomføres slik at den minst

mulig skader noen som den berører, og den skal ikke gjøres mer omfattende enn formålet tilsier.

Foreldrene kan ikke motsette seg at en undersøkelse blir gjennomført ved besøk i hjemmet.

GRUNNLAG FOR MISTANKE OG SIKTELSE MOT FAMILIEN SOM NÅR GÅR TIL RETTS- SAK:

Familien og deres talsperson har fått se til alle dokumenter og rapporter i saken, og har ut fra dette fått følgende forklaring på bakgrunnen for barnehagens, barnevernets og politiets dramatiske aksjon 5. april 2017:

Mistanke om seksuelle overgrep:

At datteren har gått på do i barnehagen oftere enn når hun skal tisse, at hun av og til er sår i underlivet, klør seg der, og tørker seg veldig hardt.

På spørsmål i møtet med Vatnestrøm Oppvekstsenter og barnevernet mandag 24. april erkjente barnevernets representant at dette forholdet nok kunne være «overtolket», men at de hadde sjekket med «ekspertise» på saksfeltet, og som mente at dette gav grunnlag for mistanke og anmeldelse om seksuelle overgrep.

Faktum er at datteren har vært jevnlig plaget med urinveisinfeksjon, noe barnehage og barnevern aldri har vurdert som et alternativ en gang. Det påstås videre at far i sin barndom sjøl har opplevd seksuelle overgrep. Det er det ingen som har sagt, og det stemmer overhodet ikke.

Mistanke om fysiske overgrep:

Så langt en forstår ligger i hovedsak følgende forhold til grunn for dette:

At datteren har fortalt i barnehagen at pappa har slått mamma på rompa med en hammer

At datteren har fortalt i barnehagen at hun har sett mamma og pappa i senga på soverommet en søndags morgen der pappa har slått mamma på rompa

At datteren har «hyperventilert» når boka «Sinna mann» har blitt lest.

I forbindelse med dette skal bemerkes:

Hvor sannsynlig er det at voksne mennesker generelt slår hverandre med en hammer, og spesielt på rompa?

I de aller fleste tilfeller er det grunn til å tro at når et ektepar ligger i senga en søndags morgen, og pappa slår mamma på rompa, så dreier det seg kort og godt om at de nyter god og heftig sex sammen. Det går ikke

frem i noen dokumenter at barnehagen eller barnevernet i det hele tatt har vurdert dette som en mulig årsak.

Det blir også påstått at datteren har hatt et merke på rompa som etter et hammerslag. Ved legeundersøkelsen fremkom det at dette dreide seg om brennkopper.

Vi vil anbefale leseren å "Google" på søkeordet "Sinna mann", og velge bilder. Det er rimelig å anta at svært mange barn blir redde når de ser disse bildene, og/eller hører historien. Det er svært ulike oppfatninger om hensikten av å lese en slik bok for små barn, og de

som reagerer med redsel kan likegodt gjøre det ut fra et følsomt sinn eller en frodig fantasi.

Familien opplever på generelt grunnlag at flere av påstandene er basert på løse rykter, som overhodet ikke kan dokumenteres.

Flere av rapportene bærer også preg av dette.

Familien opplever heldigvis en del støtte i sitt nærmiljø, men også at den prosess som Vatnestrøm Oppvekstsenter og Midt-Agder Barnevern igangsatte har ødelagt mye av tilliten mennesker og naboer i mellom.

Når politiet etter kort tid har henlagt hele saken, og det etter grundige undersøkelser ikke kan fremlegges noen dokumentasjon på fysiske eller seksuelle overgrep, er det all mulig grunn til å hevde at ovenfor nevnte forhold på et særdeles syltynt grunnlag har vært tillagt alt for stor vekt - sett i forhold til de dramatiske tiltak som her ble gjennomført ovenfor en helt uskyldig familie, og med de meget negative konsekvenser dette har hatt!

- Brutal behandling av barn

● Menneskerettsjuristen Gro Hillestad Thune mener barnevernet må bli en ren hjelpeinstans. 6-7